

Especial International Forum on Intercountry Adoption & Global Surrogacy I Països i Famílies d'Origen en l'Adopció Internacional

L'agost de l'any passat, el 2014, l'Institut Internacional d'Estudis Socials de La Haia va organitzar l'[International Forum on Intercountry Adoption & Global Surrogacy](#), coordinat per la professora Kristen Cheney. L'esdeveniment, que va reunir experts de diferents països, tenia com a objectiu analitzar les normatives, pràctiques i problemàtiques lligades a aquests dos fenòmens, amb l'objectiu d'informar de les decisions de les autoritats centrals signants del Conveni de la Haia sobre Adopció Internacional i de la Comissió Especial de la Conferència de La Haia.

Diana Marre i Beatriz San Román, ambdues membres d'AFIN, van ser invitades a participar de la trobada, organitzada a l'entorn de cinc àrees temàtiques:

- [Adopció internacional, països d'origen i famílies biològiques](#), coordinada per Riitta Högbäck
- [Força, frau i coacció](#), coordinada per Karen S. Rotabi
- [Pràctiques de gestació subrogada global](#), coordinada per Marcy Darnovsky i Diane Beeson
- [La implementació del Conveni de La Haia so-](#)

Direcció publicació:

Diana Marre
i Beatriz San Román

Continguts d'aquest número:

Riitta Högbäck

Imatge de portada:

Miguel Gaggiotti

Coordinació:

Victòria Badia

Traducció:

Victòria Badia

Difusió:

Maria Galizia

Subscripció i contacte:

gr.afin@uab.cat

ISSN: 2013-2956

GRUP D'INVESTIGACIÓ
Universitat Autònoma de Barcelona

Amb el suport de:

bre adopció internacional i l'interès superior de la infància, coordinada per Sarah Richards

- Les agències d'adopció internacional i el Conveni de La Haia, coordinada per Peter Selman

Els coordinadors de les àrees temàtiques i de l'esdeveniment en conjunt, van elaborar un **informe final** publicat el desembre de 2014 per l'ISS.

Quan fa just un any de la celebració del Fòrum i sis mesos de la producció dels informes finals, iniciem, amb l'autorització de l'ISS Working Paper Editor, la publicació d'una versió reduïda d'aquests, en el decurs dels propers sis números. Esperem que resultin d'interès.

FE D'ERRADES

Al número anterior, en l'anunci del Taller "L'Art d'educar", la data estava equivocada. El taller tindrà lloc el proper 23 de novembre, com es pot veure a la p. 15 de la present publicació.

Introducció

Aquest informe es basa en les sessions de l'Àrea Temàtica 2 (Països/Famílies d'origen) del Fòrum Internacional sobre Adopció Internacional i Subrogació Global que va tenir lloc a l'International Institute of Social Studies a La Haia, Holanda, de l'11 al 13 d'agost de 2014. A pesar de ser una part essencial en les adopcions internacionals, generalment les famílies d'origen han estat absents en les investigacions i les pràctiques de l'adopció. Els objectius d'aquesta àrea temàtica eren: 1) investigar com es representen els punts de vista dels països i de les famílies d'origen a la Convenció de la Haia i en les directrius i pràctiques actuals, així com identificar les limitacions i les fortaleces, i 2) suggerir formes en les quals les seves perspectives poguessin tenir-se en compte d'una manera òptima. El nombre de participants en les sessions de l'àrea temàtica va variar entre 13 i 45; algunes sessions es van realitzar junt amb altres sessions d'una o dues àrees temàtiques. Tot i que els participants van proporcionar

feedbacks, el present text no pretén ser una declaració conjunta que pugui ser acceptada per tots els participants. La intenció ha estat caracteritzar adequadament els debats i les preocupacions, tot i que amb tota seguretat una altra persona podria haver emmarcat aquestes preocupacions d'una manera diferent.

El "Nordisme" Global de la Convenció: redefinint l' "adoptabilitat" i l' "entorn familiar"

Diversos participants plantejaren el problema de la perspectiva implícita dels "països receptors" de la Convenció. La Convenció parla de famílies "permanents", la qual cosa implica una clara preferència per la família nuclear, exclusiva, estable i econòmicament benestant del Nord. També, la noció de qui és "adoptable" té un biaix "nord-centrista" semblant. En el Con Sud prevalen diferents significats de família. Les fronteres fami-

liars són fluides i poroses, permetent que un nen/a sigui cuidat per altres parents i no solament pels membres de la família nuclear. A més, la cura del parentiu informal està molt estesa. Per tant, un nen o nena que sota les definicions occidentals podria no tenir parents o ser orfe, en realitat pot ser atès en diferents constel·lacions familiars. En moltes regions d'Àfrica, per exemple, el concepte d' "orfenesa" no existia abans de les intervencions humanitàries occidentals perquè sempre hi havia alguns membres de la família estesa i de la comunitat cuidant-los. En essència, un nen o nena pot estar molt ben atès en ambients semblants al familiar que no s'assemblen al model nuclear minoritari basat en la parella que predomina en el Nord. S'ha suggerit que la família estesa ha de ser mencionada en les recomanacions. A més, cal tenir en compte el context local en la definició d' "adoptabilitat" o "entorn familiar".

Aquest biaix deriva de les relacions asimètriques de poder entre el Nord (o "països receptors") i el Sud (o "països emissors"). Per tant, malgrat que

la Convenció i els documents de recolzament estan sent elaborats conjuntament pels representants d'aquests països, no es pot assumir de manera automàtica que participin de forma igualitària en els resultats. Potser en aquest context seria útil entendre la Convenció i la unió dels representants com una "zona de contacte", reconeixent les complexes interaccions mútues i subratllant que aquestes es duen a terme en condicions de desigualtat radical. Les entitats dels països "receptors" i "emissors" també poden ocultar altres problemes de poder. Hom assenyala que la majoria dels representants dels països receptors eren membres de la Conferència, mentre que la majoria dels representants dels països d'origen no ho eren. A més, existeixen diferents nivells de coneixement local. Per exemple, els treballadors i treballadores socials en el Sud sovint estan formats a partir de les definicions i interpretacions occidentals (o del Nord). Els pares i mares adoptius en el Nord tenen aliats i portaveus de gran abast, que aconseguen que els seus interessos es tinguin més en compte que els drets

de les primeres famílies¹ que, sovint, són “invisibles” i no tenen poder.

**La problemàtica perspectiva de la “ruptura neta”:
apertura de l’adopció internacional**

Un altre exemple del poder des del punt de vista de l’estat “receptor” és la finalització legal de tots els llaços de parentiu pre-adoptius. Tot i que la Convenció tècnicament també cobreix les adopcions en les quals els llaços anteriors no resulten eliminats, en la implementació i en la legislació nacional de la majoria de països el nen/a deixa de ser el fill/a dels seus primers pares/mares i es converteix únicament en el fill/a dels pares adoptius, “com si” hagués nascut d’ells. Les primeres mares han estat avisades que després de l’adopció “serà como si el teu fill/a fos mort/a per tu”. La creació d’una parentalitat exclusiva, sense vincles pre-adoptius, funciona clarament en

benefici de la família adoptiva acabada de constituir com una unitat autònoma. En l’hemisferi Nord, el paradigma legal d’exclusivitat treballa específicament per protegir la família nuclear de la interferència externa: una família solament pot tenir un mare i un pare, i tots els “altres” pares o mares es perceben com una amenaça. Si bé aquest principi entra en contradicció amb les pràctiques socials en els estats receptors –com les constel·lacions familiars després de la separació, les adopcions nacionals obertes o les famílies formades amb l’ajut de determinades noves tecnologies reproductives–, l’aproximació exclusiva de la “ruptura neta” encara es practica en l’adopció internacional. L’adopció es considera una forma de completar famílies i nacions (en el context de la disminució de les taxes de natalitat i els costos econòmics de l’envelliment de la població), però les adopcions internacionals de

“ruptura neta” poden considerar-se també una forma de immigració que assegura que únicament el nen/a –i no els seus pares/mares pre-adoptius– poden entrar al país.

La construcció legal d’una “ruptura neta” i les seves implicacions estimularen una gran quantitat de comentaris en les sessions del Fòrum. Barbara Yngvesson, en els seus comentaris d’apertura, assenyalà que no és sols un principi jurídic, sinó que també té un fort impacte psicològic: estableix els termes del que signifiquen les connexions, esborrant els orígens efecti-

¹ N. de la T.: L’expressió “primeres famílies” (first families en l’original en anglès) és encara molt inusual a Espanya, però ha anat guanyant terreny en els estudis i debats sobre adopció en altres països. Correspondria al que usualment s’anomena a Espanya “famílies biològiques”, expressió cada cop més controvertida, perquè sembla limitar el rol de les mares i famílies de naixement a una qüestió purament biològica. En aquest text, es respecta la terminologia emprada per l’autora, qui en algunes ocasions també les anomena “famílies d’origen”. El mateix passa amb els termes “primers pares”, “primeres mares” i similars.

vament. Per a les persones adoptades té conseqüències paradoxals. Sentimentalitzava la "cultura d'origen" i les "arrels", com si poguessin ser comprades en una caixa, quan en realitat s'utilitzen com un intent de compensar la falta de subsidiarietat (per exemple, que el nen no sigui atès en el seu país/família d'origen).

La crida d' Yngvesson per a una transformació del sistema d'adopció va rebre un ampli recolzament. Alguns participants simplement van escriure en les seves notes: "El *clean-break*

s'ha d'acabar!" o "La ruptura completa dels vincles és falsa". A partir de la seva investigació en reunions de persones adultes adoptades amb les seves primeres famílies, Yngvesson va concloure que l'adopció oberta pot ser complicada, però també pot funcionar i haurem de deixar aquesta decisió als mateixos adoptats/des. Hollee McGinnis va oferir un commovedor relat sobre el que significa ser adoptat/da sota el sistema d'adopció actual i ser privat del coneixement de la primera família. Va assenyalar que les persones adoptades tenen més d'una identitat. El racisme és un gran problema, ja que moltes d'elles "porten llur cultura d'origen a la cara". Aparentment, moltes persones adoptades volen saber sobre les circumstàncies de la seva adopció i algunes busquen els seus parents. En lloc de l'adopció legal actual de "ruptura neta" lineal, va suggerir un avenç cap a un concepte d'adopció circular, que també miri cap enrere. El passat no pot ser simplement esborrat.

El grup que probablement més ha patit sota el regim de "ruptura neta" són les primeres famílies dels adoptats

i adoptades. En el pitjor dels casos, no se'ls ha donat cap informació sobre els seus fills i filles després de la seva adopció. Segueix depenent dels pares i mares adoptius decidir si mantenen el contacte o proporcionen notícies a la primera mare (o altres membres de la família estesa). Aquells a qui se'ls concedeix la paternitat legal també tenen poder. Existeix evidència que moltes primeres mares volen saber. L'anul·lació legal de la seva maternitat no es correspon amb la seva experiència de vida i sentiments. De fet, aquests procediments poden ser desconeguts en les seves cultures.

Segons el que ha explicat Ruth McRoy, la investigació al llarg del temps sobre les primeres mares nord-americanes ha demostrat que aquelles qui tenien més contacte o rebien més informació sobre els seus fills i filles experimentaven nivells més baixos de dolor. El cos de la recerca també mostra que un nivell més gran d'apertura és beneficiós per a tots: els pares –i mares– adoptius, els adoptats/adoptades i els primers pares –i mares. Quan un nen o nena ha estat retirat

de la seva família a causa de situacions d'abusos, el cas pot ser diferent, com succeeix en moltes adopcions nacionals en el Regne Unit. En l'adopció internacional, tanmateix, aquest gairebé mai no és el cas. Les pràctiques actuals són inhumanes. No hi ha motius per tractar les primeres mares de manera diferent simplement perquè viuen en el Sud i no han estat capaces d'expressar les seves preocupacions.

Hom assenyala també que la família d'origen no es limita a la primera mare, sinó que està composta per un cercle més ampli. El paper dels germans/es, avis/es i pares ha de ser també reconegut. La informació sobre el nen o nena lliurat en adopció internacional s'ha de posar a disposició de les famílies d'origen. De la mateixa manera, els adoptats i adoptades han de tenir accés a tota la informació respecte a les condicions en les quals va tenir lloc la seva adopció, i en relació amb els seus parents de naixement (els primers pares/mares poden elegir si desitgen ser identificats). És necessari acabar amb l'ocultament i la falsificació de documents d'adopció. És in-

dignant que el 2014 no es pugui tenir un certificat de naixement que inclogui a ambdós pares/mares. Al contrari, a la majoria de nens i nenes adoptats se'ls emet un certificat de naixement falsificat que fa que sembli que hagin nascut dels qui els van adoptar.

Els presumibles desigs d'informació sobre els seus orígens i de recerques i retrobaments amb la família d'origen per part de les persones adoptades han de ser anticipats. Ja s'han rebut informes de molts països "receptors", per exemple Suècia i Canadà, els serveis de post-adopció dels quals estan completament aclaparats per aquestes sol·licituds. Hom suggerí que les agències d'adopció, a causa dels seus interessos particulars en l'adopció, poden no ser els socis ideals per organitzar els "viatges de retorn" i les recerques.

Donat que la majoria de les adopcions nacionals als Estats Units, Canadà, Regne Unit i Nova Zelanda ja són obertes i l'apertura està promoguda com una bona pràctica, es planteja la qüestió de per què això no s'està proposant per a les adopcions internacionals. En un primer moment, caldria

aclarir el concepte d'adopció oberta. La manera en què s'utilitza als Estats Units en les adopcions nacionals, per exemple, implica alguna mena de contacte entre la família adoptiva i la família d'origen després de l'adopció. Aquest contacte pot ser anònim a través d'una bústia o mediata per treballadors socials d'adopció, o pot involucrar el contacte directe que inclou una de les següents opcions: l'enviament de cartes i fotografies, la utilització del correu electrònic (o Skype), trucades de telèfon, o visites. Els investigadors tenen clar que l'adopció oberta no im-

plica "retornar" el nen a la seva primera família, ja que els drets i obligacions de la pàtria potestat corresponen a la família adoptiva. Això no obstant, els drets de la primera família, inclòs el dret a rebre informació sobre l'infant, han de ser clarament establerts i legalment exigibles.

En el context de l'adopció internacional, la immensa bretxa de riquesa entre les dues famílies, les enormes distàncies geogràfiques i les possibles barreres lingüístiques fan aflorar nous desafiaments. Si bé està clar que caldria tenir en compte les característi-

ques de les relacions entre les famílies adoptives, les primeres famílies i les persones adoptades, una major apertura beneficiaria la necessitat de saber d'aquestes i de llurs primeres famílies. Això implicaria avançar cap a pràctiques més inclusives i justes en l'adopció internacional, on la participació substituís l'eliminació. Un estudi realitzat a Nova Zelanda va fer palès que la meitat de les 72 famílies estudiades va intentar establir contacte amb les primeres famílies en el país d'origen i, d'aquestes, el 50% les van contactar, fins i tot en absència d'una informació inicial clara sobre quins eren els membres de la primera família.

Drets de la família d'origen i "l'interès superior del nen/a"

A vegades s'utilitza l'argument que és necessari donar prioritat als interessos de l'infant en lloc del que poden voler o necessitar els progenitors o els adoptants. Per tant, s'afirma que hauríem d'esperar per veure si la persona adoptada vol establir contacte o buscar la família d'origen. Tanmateix, llavors pot ser massa tard. Tal com les

famílies de Nova Zelanda declararen, volien buscar abans que "tot es refredés" i les connexions amb la primera família s'haguessin perdut per sempre. De igual manera, el suggeriment de preguntar als nens i nenes sobre el que pensen dels seus interessos està plena de dificultats. Per exemple, un nen de set anys va dir que els seus interessos s'acompleixen quan roman amb aquesta família [l'adoptiva] i amb els seus tres gats. Ja que la majoria d'aquests infants no han conegut cap altra forma de vida o de família, ja que foren adoptats a una edat primerenca, aquesta és una única resposta concebible que poden donar. Els seus interessos també poden canviar a mesura que maduren. Com hom ha assenyalat en diverses ocasions, hem de començar a conceptualitzar les persones adoptades com a adultes i no com a eterns nens/es.

Nigel Cantwell abordà precisament la confusió entorn al concepte de l'"interès superior del nen". És problemàtic precisament perquè els interessos poden ser diferents en distintes etapes de la vida. El concepte també és vague

i no té uns criteris clars. No hi ha acord sobre qui decideix quins són aquests interessos. En aquestes circumstàncies, existeix un perill real que l' "interès superior de l'infant" sols reflecteixi nocions i valors [basats en classificacions de classe i de gènere] dels qui ostenten el poder. Cantwell suggereix que una forma més clara de conceptualització dels interessos seria vincular-los de manera més explícita als drets humans.

Des del punt de vista de les famílies d'origen, el rellevant és que l'interès superior del nen o nena, si es mira des de la perspectiva dels drets humans, inclou clarament el dret a ser criats pels seus pares/mares (els primers) sempre que sigui possible. Pel que fa a les consideracions sobre l' "interès superior" cal assegurar-se que es duen a terme totes les mesures per garantir la reunificació familiar o l'ajuda. Això requereix de més atenció cap als drets de la família d'origen, que és el punt més dèbil del Conveni. De moment, a les primeres famílies només se les menciona com aquelles, el consentiment de les quals és necessari. I són

marginades en la implementació de la Convenció.

D'altra banda, cal preguntar-se si els drets i el benestar dels primers pares/mares i llurs fills/es poden estar totalment separats, ja que aquests són, en un principi, un membre de la família d'origen. Per tant, perjudicar els primers pares/mares també perjudica els seus fills/es. En aquest sentit, les entrevistes de Claudia Fonseca a adoptats brasilers suggereixen que la manera en què les seves primeres famílies havien sigut tractades pels pares i mares adoptius (i pel sistema d'adopció) va tenir una gran influència en el propi benestar i en les seves relacions amb els seus pares i mares adoptius.

Els participants d'aquest Fòrum consideraren que existeix una gran necessitat d'enfortir els drets de les primeres famílies a la Convenció. De moment estan absents, mentre que els interessos dels pares i mares adoptius resten salvaguardats i protegits.

Violacions del principi de subsidiarietat

La subsidiarietat és la pedra angular de la Convenció. Hans van Loon, en la seva presentació plenària al Fòrum, ens recordà els seus significats. D'acord amb el principi de subsidiarietat, l'obligació primària dels estats és que nens i nenes puguin romandre en la família d'origen. Sols si això no és possible i si no es pot trobar una família permanent adequada en el país d'origen, s'ha de considerar l'adopció internacional. La subsidiarietat ha de considerar-se per cada adopció realitzada en el marc del Conveni.

Una vegada més, podem veure el biaix d'un tipus de família del Nord ("família permanent adequada"), que no considera altres tipus d'entorns familiars com hem explicat anteriorment. El principal problema sembla ser l'aplicació del principi de subsidiarietat. Els participants assenyalaren que la Convenció deixa les consideracions relatives a la subsidiarietat als països d'origen, però sense cap mena de llistes de control o directrius concretes a seguir. A més, la responsabilitat dels països receptors ha de ser reconeguda, ja que la creixent demanda de

nens i nenes "adoptables" en el context actual de disminució del nombre d'adopcions internacionals contribueix al problema. Existeix el perill que la subsidiarietat sigui, en molts casos, una paraula buida, sent considerada per les agències d'adopció com una amenaça (per al bon manteniment de les adopcions). Això porta a la marginació de les famílies d'origen i d'altres solucions nacionals.

Actualment la subsidiarietat és violada de diverses maneres. En primer lloc, els països d'origen, la majoria del Con Sud, no tenen els recursos necessaris per oferir una altra opció a les primeres mares i les famílies "empobrides" o vulnerables que els permetin de mantenir els seus fills. Tot i que s'afirma que la Convenció no pot resoldre les causes profundes del perquè aquests nens i nenes són adoptats a l'estranger, en operar en aquestes condicions de desigualtat sense estipulacions relatives al recolzament de les famílies d'origen, la Convenció perpetua aquestes divisions. Aquestes pràctiques no solament violen l'obligació de permetre al nen o nena romandre

en la seva família d'origen, sinó també el principi que la pobresa per si sola no ha de ser una raó acceptable per a l'adopció internacional. Els països receptors –amb el seu poder i excel·lents recursos– han de tenir un paper més actiu en el finançament d'aquesta assistència. David Smolin assenyalà que el Conveni no exigeix que primer s'ofereixi recolzament a la família i argumentà que, quan el país en qüestió no té un sistema de benestar que funcioni i on un gran nombre de persones viuen per sota del llindar de pobresa internacional, l'assistència material ha d'oferir-se a les famílies abans que l'adopció. L'esmentada assistència ha de ser, tanmateix, totalment incondicional, és a dir, que no pot estar vinculada a les adopcions de cap manera. Altres suggeriments van ser proporcionar un paquet de benestar integral a les primeres famílies, tenint en compte els factors culturals. En el decurs de la meua pròpia investigació, em vaig trobar amb moltes primeres mares a Sudàfrica que, si se'ls hagués ofert la possibilitat d'un allotjament temporal junt amb la cura dels seus fills o filles,

haurien estat capaces de mantenir-los. Els treballadors socials que vaig entrevistar eren sensibles i simpatitzaven amb aquesta mena d'esforços, però els mancaven els recursos. Una de les opcions que mencionaren (realitzable si tinguessin finançament) era convertir algunes oficines del centre de Johannesburg en pisos per a primeres mares amb algú que tingués cura dels nens i nenes mentre les mares buscaven feina i intentaven de sobreposar-se.

Hi havia també qui comentava que, en el moment en que ja s'està considerant l'adopció internacional, és massa tard per pensar en aquesta mena d'ajuts. Nigel Cantwell assenyalà que l'èmfasi s'ha de posar en el treball preventiu i en l'enfortiment de les estructures de benestar a través d'acords bilaterals i multilaterals. També s'ha de tenir cura per canalitzar recursos en el recolzament i l'enfortiment de la família i en sustentar les estructures comunitàries i d'atenció de parentiu existents, i no en el manteniment d'institucions o orfenats. Marcos Riley va explicar com a Uganda aquestes partides de donacions facilitades

als orfenats van socavar greument els esforços locals per desenvolupar estructures de treball infantil i de benestar familiar. Amb els considerables recursos, aquests orfenats foren capaços d'absorbir un nombre creixent d'infants en el seu sistema, sovint a fi i a efecte de canalitzar-ne alguns d'ells cap a l'adopció internacional. La subsidiarietat també està sent violada per aquestes "recol·leccions de nens i nenes". Els participants van assenyalat que les donacions en efectiu per a la protecció de la infància han de ser sumament responsables i mantenir-se completament separades de les adopcions internacionals. La subsidiarietat

també pot veure's compromesa per les possibilitats de fer diners que algunes persones troben a través de les adopcions internacionals. Les quantitats de diners que circulen entorn de l'adopció internacional portaren als participants a instar a que els diners siguin eliminats completament d'aquesta. Nigel Cantwell va assenyalat que els diners poden ser un problema en tot tipus de donacions, també pel que fa a les primeres famílies, i que, en lloc de redirigir els fluxos d'efectiu en l'adopció internacional, s'ha d'intentar eliminar-los. Altres veus advertiren sobre els perills de certs tipus de donacions que estableixen relacions asimètriques

d'obligació i dependència entre donants i els objectius de les donacions.

Tanmateix, s'ha de tenir en compte que el punt de partida de l'adopció internacional ja està esbiaixat, a partir d'un passat de desigualtats globals que actuen en benefici dels països del Nord. Aquestes desigualtats són les raons per les quals l'adopció internacional existeix. Els fluxos de diners anteriors (cap al Nord Global) haurien d'haver estat eliminats, però no ho van ser. La directriu d'ajuda proposada que oferiria almenys algunes opcions concretes per a les primeres famílies simplement estaria corregint en una petita mesura el que ha vingut passant.

La subsidiarietat pot ser també violada per les pràctiques discriminatòries establertes pels governs en els països d'origen. Kay Johnson va explicar la manera en què les polítiques governamentals minaren a Xina tant les possibilitats de les primeres famílies de mantenir els seus fills/es com les de l'acolliment informal nacional i les pràctiques locals d'adopció. Una dura implementació de les polítiques de

control de la població va separar els nens/es i les seves famílies d'origen, mentre que les lleis restrictives d'adopció que limiten l'adopció nacional va expulsar els infants fora de les cases adoptives xineses i a vegades fora de la cura informal d'altres familiars. Segons Johnson, existeixen evidències que hi ha llars adoptives dins de Xina més que suficients per a tots els nens i nenes sans adoptables. Tanmateix, les adopcions internacionals continuen, augmentant la demanda interna insatisfeta i alimentant un creixent tràfic interregional d'infants a Xina. Les primeres famílies i les famílies adoptives xineses es troben impotents enfront de les adopcions internacionals, recolzades tant pels estats receptors com pel propi estat; aquest arranjament de poder afavoreix als i les adoptants internacionals i perjudica els interessos de les famílies de naixement i de moltes famílies adoptives xineses.

Les violacions del principi de subsidiarietat connecten amb violacions del "consentiment lliure i informat" dels primers pares i mares. En el context de regles opressives com les polítiques

de població i d'adopció nacional a Xina, el "consentiment" no té significat. En el context de la privació extrema i la discriminació, el "consentiment" està severament restringit, donat que no existeix cap opció real. "L'elecció de la supervivència" és una contradicció en termes.

Definició de termes claus

- o S'ha de tenir en compte el context local en definir l'adoptabilitat i l'adequació dels entorns familiars, incloent una apertura cap a formes diferents de famílies o de cura
- o En les recomanacions, cal emfatitzar el paper de la família estesa
- o La permanència s'ha de veure des de l'angle de les realitats locals, i no des d'una visió idealitzada de la família nuclear occidental
- o Les persones implicades en totes les facetes de l'adopció, la protecció de la infància i "benestar infantil" han de reconèixer que els nens i nenes creixen, i potser es fa necessari reformular la definició de "nen" per incloure la persona adulta (autònoma) en la qual l'infant es convertirà un dia.

De la ruptura de llaços al manteniment del contacte

- o Els membres de la família d'origen haurien de tenir el dret de rebre regularment notícies sobre els seus fills i filles després de l'adopció.
- o L'adopció oberta, que implica el manteniment de contacte des del principi entre famílies adoptives i famílies d'origen, hauria d'estar disponible i ser acceptada com una bona pràctica.
- o Cal prendre mesures per preparar la gestió de les recerques de les persones adoptades i els membres de les primeres famílies.
- o Tota la informació relacionada amb les circumstàncies de les adopcions s'hauria de guardar i

SUGGERIMENTS PER AL CANVI

estar disponible per a les persones adoptades en el futur; els primers pares/mares poden elegir si romandre o no anònims.

- o S'hauria de considerar el desenvolupament d'acords bilaterals o multilaterals entre països emissors i receptors que tinguin el mandat de recollir i compartir informació que pugui ser accessible per a les persones adoptades o les famílies biològiques.
- o L'Autoritat Central podria crear i mantenir una base de dades o registre segur amb la informació sobre els adoptats/des i les famílies d'origen.

Implementació real del principi de subsidiarietat

- o S'hauria d'elaborar unes directrius adequades o checklist per a la implementació pràctica del principi de subsidiarietat en els països d'origen, incloent-hi quines mesures cal dur a terme abans de considerar la transferència del nen o nena fora del país.
- o Caldria establir unes directrius similars per als països receptors, reconeixent la seva responsabilitat en no exercir cap pressió per obtenir un cert nombre d'adopcions internacionals, sinó en controlar i ajudar en processos d'assistència i enfortiment de la família i les solucions de la comunitat local entorn de la cura dels nens i nenes.
- o Les eines per a les consideracions de l'adopció internacional haurien d'incloure l'oferta d'as-

sistència a les famílies d'origen que els permetés quedar-se amb el nen o nena.

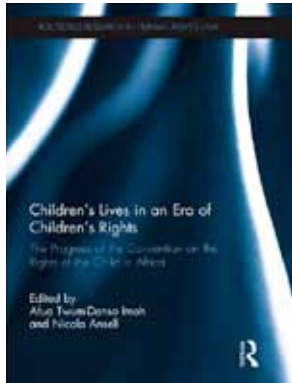
- o L'assistència per al benestar de nens, nenes i famílies hauria de venir en primer lloc a través de programes d'ajuda bilaterals i multilaterals adequats a requeriment dels països d'origen, i separar-se completament de les activitats de l'adopció internacional.
- o L'ajuda no hauria de ser per al manteniment (o creació) d'"orfenats", molts dels quals reben donacions i tenen vincles amb els programes d'adopció.

El cas de Xina

- o Les lleis estatals, específicament les de control de la població i de l'adopció nacional, han fet que resultés impossible l'adopció internacional de nens sans de manera ètica sota els principis del Conveni de la Haia. Els partidaris de la Convenció de la Haia, advocats/des i treballadors/es socials no poden influir en les lleis d'un país poderós; solament les forces polítiques xineses poden fer-ho. Tanmateix, els qui s'adhereixen a la Convenció de la Haia poden i haurien d'influir en les agències d'adopció del "primer món" i els adoptants perquè entenguin la violació fonamental dels principis ètics que té lloc quan participen d'aquestes adopcions.

Els drets de les famílies d'origen han de ser enfortits.

PER LLEGIR

Twum-Danso Imoh, A and Ansell, N. (eds.) (2013) ***Children's Lives in the Era of Children's Rights: The Progress of the Convention on the Rights of the Child in Africa***
Oxford: Routledge

La Convenció dels Drets del Nen (CDN), adoptat unànimement per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 1989, marcà un moment crucial en la percepció dels/de les nens/es en la llei i la política internacionals. Tot i que s'esperava que la Convenció tingués un impacte significatiu i positiu en les vides de tots els nens i nenes, no ha estat així en moltes parts del món. Aquest volum, basat en investigacions empíriques i informació de projectes d' Organitzacions No Governamentals, explora el progrés de la Convenció dels Drets del Nen, i en menor mesura, la Constitució Africana sobre els Drets i el Benestar del Nen, en nou països africans en els 25 anys des que fou adoptat per l'Assemblea General de les Nacions Unides. Aquest llibre considera la implementació de la Convenció tant en termes de política como de pràctica, i el seu impacte en les experiències viscudes pels nens/es en diverses societats del continent africà, centrant-se en temes específics com el VIH/SIDA, educació i discapacitat, treball infantil, estigmatització de la bruixeria, nens al carrer, relacions pare-fill i participació infantil. El llibre obre nous camins en combinar perspectives legals i socials de les experiències dels nens/es, i identifica camins concrets cap a una millor implementació dels tractats del CDN en els diversos contextos polítics que existeixen a Àfrica.

Cantwell, N. (2014). *The best interests of the child in intercountry adoption*. Florence: UNICEF Office of Research.

Cheney, K. (2014). Conflicting Protectionist and Participation Models of Children's Rights: Their Consequences for Uganda's Orphans and Vulnerable Children. In A. Twum-Danso and N. Ansell (eds), *Children's Lives in an Era of Children's Rights: the Progress of the Convention on the Rights of the Child in Africa*, pp. 17–33. New York: Routledge.

Fonseca, C. (2011). The de-kinning of birthmothers – reflection on maternity and being human. *Vibrant*, 8(2): 307–339.

Grotevant, H., R. McRoy, G. Wrobel and S. Ayers-Lopez (2013). Contact between adoptive and birth families: perspectives from the Minnesota/Texas adoption project. *Child Development Perspectives*, 7(3): 193–198.

ESPAÑA, ¿ES PAÍS PARA LA INFANCIA Y LA JUVENTUD?: CUESTIONANDO EL ADULTISMO

20 i 21 de novembre de 2015

Palacio de Congresos
de la Universidad de Valladolid
C/ Real de Burgos, s/n · 47011 Valladolid

Idiomes del congrés:

Les llengües del congrés són castellà i anglès. Hi haurà servei de traducció simultània a totes les sessions.

Preu inscripció:

Inscripció: 60 €

Descompte especial socis de CORA: 50%

Socis ARFACYL: 0 €

[Descarregar Butlletí d'Inscripció](#)

Més informació:

gr.afin@uab.cat

CALL FOR POSTERS

Durant el IX Congrés Internacional AFIN, que se celebrarà a Valladolid els dies 20 i 21 de novembre, hi haurà un espai reservat per a la presentació de pòsters. Qui vulgui enviar les seves propostes per difondre resultats de treballs relacionats amb la temàtica d'aquest, poden fer-ho a través de la següent adreça: gr.afin@uab.cat, abans del 20 d'octubre. Els autors i les autores dels pòsters seleccionats rebran un certificat.

Els pòsters són una excel·lent manera de disseminar resultats d'investigació a través d'una forma de presentació més visual, tot i que els seus continguts siguin pensats com si fos per a un article. A continuació es detallen algunes indicacions sobre la manera de preparar-los.

Aspectes formals:

- Mida màxima A0
- Lletra de mida 20 com a mínim, ja que massa text resulta confús i difícil de llegir i ha de ser llegible per les persones que s'ubiquin drets davant del pòster.

Continguts:

Tots els pòsters haurien d'incloure les mateixes seccions que un article, és a dir:

- Introducció
- Antecedents
- Preguntes d'investigació
- Mètodes d'anàlisi, per exemple: quines fonts de dades s'han utilitzat per a l'anàlisi, si es tracta d'una anàlisi basada en dades primàries o secundàries, etc.
- Troballes / Arguments / Fonamentació / Discussió: aquí s'haurien de presentar i discutir els principals punts en relació amb l'argumentació general en la qual s'emmarquen. Pot ser presentat en una única secció o en dues o tres.

- Conclusions

- Selecció de referències: aquest espai és generalment molt petit i utilitza un tipus de lletra més petit.

Aquestes seccions i títols són flexibles, per la qual cosa es pot optar per escollir-ne d'altres que s'adeqüin millor a l'objectiu de proporcionar el millor sentit lògic al pòster.

Una vegada tenim el text del pòster organitzat, caldrà decidir els elements visuals que s'inclouran, com són, tot i que no imprescindiblement ni exclusivament: fotografies, mapes, gràfiques o taules.

Plantilles:

En els següents enllaços, es poden descarregar alguns pòsters d'exemple: [Exemple Pòster](#), [Plantilla 1](#) i [Plantilla 2](#). Els dos darrers arxius estan en Power Point, de manera que es puguin enganxar els textos propis en els diferents espais, els quals es podran canviar, si s'escau, de mida i/o posició.

TALLER AFIN/GRAPP

L'art d'educar:

eines per gestionar la conducta dels infants i construir relacions segures i eficaces

23 de novembre de 2015
Sala Gran (4ª planta)
Facultat de Geografia i Història
Universitat de Barcelona
c/ Montalegre, 6-8
08001 Barcelona

Aquest taller us ajudarà a comprendre com pares i mares poden construir un aferrament segur amb els seus fills i filles, en tant que base de l'aprenentatge social, emocional i acadèmic; també us facilitarà habilitats i eines concretes per entendre i gestionar la conducta problemàtica dels nens.

El taller està adreçat a pares, mares i professionals que treballen amb famílies. Els professionals que assisteixin a la jornada sencera obtindran un certificat d'acreditació de 5 hores de formació continuada (mitja jornada donarà dret a 2.5 crèdits).

Impartiran el taller:

- **CHERYL ERWIN.** Terapeuta especialitzada en parella i família, treballa en consulta privada amb nens, adolescents, adults i parelles des de fa gairebé 20 anys a Reno, Nevada. És autora o coautora de diversos llibres sobre la criança i la vida familiar, entre ells diversos de la sèrie best-seller "*Positive Discipline*" i *The Everything Parent's Guide to Raising Boys*.
- **DRA. URSULA OBERST.** Professora titular de Psicologia de la Universitat Ramon Llull de Barcelona, i Psicoterapeuta en consulta privada. Autora de diversos llibres sobre Psicologia Adleriana, entre ells *El Trastorno del Niño Consentido*, Oberst és Presidenta de la Asociación Española de Psicología Adleriana.

MATÍ

11:00-12:15

"Aferrament i trauma"
(Cheryl Erwin)

12:30-13:45

"Intervenció adleriana estratègica amb famílies"
(Ursula Oberst)

TARDA

16:00-17:15

"El desenvolupament del cervell i el creixement de les habilitats socioemocionals i la resiliència"
(Cheryl Erwin)

17:30-18:45

"Els errors educatius més comuns – i com evitar-los"
(Ursula Oberst)

INSCRIPCIONS:

- Preus:
Sessió de matí o sessió de tarda: 30 euros
Jornada sencera: 50 euros.

Places limitades. Cal fer inscripció prèvia enviant un correu electrònic amb noms dels assistents, institució i professió a gr.afin@uab.cat i fent una transferència bancària a:

IBAN ES17 2100 0815 56 0200716513.

Les sessions d'Erwin seran en anglès amb traducció al castellà.
Les sessions d'Oberst seran en castellà.

ORGANITZEN:

CENTRE DE SERVEIS
Universitat Autònoma de Barcelona

AMB EL SUPORT DE:

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

